

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bf.II.100/2021/4. szám

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2022. február 24. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt6 ellen indult büntetőügyben a Szombathelyi Törvényszék 2021. szeptember 16. napján kihirdetett 13.B.9/2021/2. számú ítéletét *helybenhagyja*.

A másodfokú eljárásban bűnügyi költségként felmerült 6.000 (hatezer) Ft védői díjat a Győri Ítéltábla Gazdasági Hivatala utalja a védő részére, melyet a vádlott köteles az államnak megfizetni.

Indokolás

[1] A Szombathelyi Törvényszék 2021. szeptember 16. napján megtartott előkészítő ülésen kihirdetett 13.B.9/2021/2. számú ítéletével Terhelt6 vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében [Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pont, (4) bekezdés b/ pont] és bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználás vétségében [Btk. 345.§], továbbá közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342.§ (1) bekezdés c/ pont]. Ezért őt halmazati büntetésül 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, valamint 3 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította továbbá, hogy a vádlott legkorábban a büntetése $\frac{2}{3}$ részének letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, annak végrehajtása esetén. Kötelezte a bűnügyi költség viselésére.

[2] Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére, végrehajtandó szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.254/2021/1-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta.

[4] Rámutatott, hogy a felülbírálat korlátozott a Be. 580.§ (2) bekezdése és 590.§ (3) bekezdése szerint. Az elsőfokú eljárásban sem abszolút, sem relatív hatályú eljárási szabálysértés nem történt. A törvényszék a tényállást a váddal egyezően állapította meg. Az előkészítő ülésen a bűnösségét beismerő vádlott felmentésére vagy vele szemben az eljárás megszüntetésére nincsen ok. A cselekmények jogi minősítése a vádirattal egyező és törvényes.

[5] Az ügyész álláspontja szerint a büntetés kiszabása során a törvényszék indokolatlanul nem vette figyelembe a költségvetést károsító bűncselekmények elszaporodott voltát, holott ez köztudomású tény. Sajnálatos módon nem csak az elkövetés időpontjában, de napjainkban is ez a bűncselekmény az egyik leggyakrabban elkövetett, és az országos költségvetésnek kifejezetten nagy vagyoni hátrányt okoz. A mód, ahogy a vádlott a

bűncselekményt elkövette, tipikusnak mondható. Ezért a költségvetési csalások elszaporodott voltát indokolt a vádlott terhére súlyosító körülményként értékelni.

[6] Az ügyész kifogásolta, hogy a bíróság a szabadságvesztés büntetés tartamának, illetve annak végrehajtása felfüggesztésének indokaként részben ugyanazokat a körülményeket; a terhelt idősebb korát, büntetlen előéletét, részesi magatartását vette figyelembe. Álláspontja szerint ezek egyike sem olyan körülmény, amely akár önmagában, akár együttesen a büntetés végrehajtásának felfüggesztését indokolná.

[7] A vádlott a jogszabályi rendelkezések folytán nem lehetett tette a költségvetést károsító bűncselekménynek, ugyanakkor közreműködése nélkül annak elkövetése sem lett volna lehetséges, vagy legalábbis lényegesen nagyobb kockázattal tudták volna terhelttársai azt kivitelezni. A vádlotthoz hasonló bűnelkövetők segítő magatartásukkal tartják fenn és teszik elkövethetővé, leplezhetővé a költségvetést károsító bűncselekményeket, így módon ezen magatartások társadalomra veszélyessége jelentős. Jelen esetben a bűnszegédként történő elkövetés enyhítő hatása csekély.

[8] A vádlott esetében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését nem tartotta indokoltnak, ugyanakkor mellékbüntetésként közügyektől eltiltás megállapítását is szükségesnek ítélte.

[9] Összefoglalva indítványozta, hogy az ítéltábla, a Be. 598.§ (2) bekezdése alapján, tanácsulésen eljárva, az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606.§ (1) bekezdése alapján változtassa meg, a büntetés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzze, és a vádlottat a közügyek gyakorlásától is tiltsa el. Egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[10] Az ügyészi fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

[11] A Be. 590.§ (1) és (2) bekezdése szerint a másodfokú bíróság, amennyiben a törvény kivételt nem tesz, a fellebbezéssel érintett ítéletet teljeskörűen, az azt megelőző eljárással együtt bírálja felül. A felülbírálat során vizsgálja az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását, tekintet nélkül arra, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

[12] Abban az esetben azonban, ha a Be. 583.§ (3) bekezdés a/ pontja szerint a fellebbezés kizárólag a kiszabott büntetés vagy az alkalmazott intézkedés neme és mértéke vagy tartama ellen irányul, a másodfokú bíróság a Be. 590.§ (3) bekezdése alapján az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálja felül, és a Be. 591.§ (2) bekezdés a/ pontjára figyelemmel nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, továbbá a határozatát is az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja.

[13] A törvényszék ítéletével szemben a Be. 583.§ (3) bekezdés a/ pontjára figyelemmel az ügyész kizárólag a büntetés kiszabása körében; a végrehajtás felfüggesztésének mellőzése és közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása érdekében jelentett be fellebbezést a vádlott terhére. Terhelt6 vádlott és védője nem kérték nyilvános ülés tartását és azt az ügyész sem indítványozta.

[14] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének felülvizsgálatát a Be. 598.§ (2) bekezdés szerint megtartott tanácsulésen, az 590.§ (3) bekezdésében meghatározott keretek között, korlátozottan végezte el.

[15] A felülbírálat során megvizsgálta az elsőfokú bíróság eljárását, valamint a törvényszék bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezését. Azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a büntetőeljárási törvény rendelkezéseinek megfelelően folytatta le a büntetőeljárást, és nem vétett olyan eljárásjogi szabálysértést, mulasztást, amely az érdemi felülbírálat akadályát jelentette volna.

[16] Az elsőfokú bíróság a Vas Megyei Főügyészség 2021. június 18. napján érkezett – 6 vádlott (Vádlott1 I.r., Vádlott2 II.r., Vádlott3 III.r., Vádlott4 IV.r., Vádlott5 V.r. és Terhelt6 VI.r.) cselekvőségét magában foglaló – B.562/2017/89. számú vádirata alapján az előkészítő ülést 2021. szeptember 16. napjára kitűzte.

[17] Az előkészítő ülésen Terhelt6 VI.r. vádlottnak a jogkövetkezményekre történt teljes körű figyelmeztetést követően tett bűnösséget beismerő nyilatkozatát a törvényszék a Be. 504.§ (3) bekezdése alapján végzésével elfogadta, majd az eljárást elkülönítette és ügydöntő határozatot hozott.

[18] A törvényszék a Terhelt6 vádlott tekintetében meghozott ítéletében – a Be. 565.§ (1) bekezdésére figyelemmel – a terhelt bűnösségét a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására és az eljárás ügyirataira alapította. Mindezek alapján Terhelt6 vádlottat a vádirattal egyezően bűnösnek mondta ki – mint bűnsegédet - a Btk. 396.§ (1) bekezdés a/ pontjába ütköző és az (4) bekezdés b/ pontja szerint minősülő, jelentős vagyoni hátrányt okozó, üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntetében, a Btk. 345.§-ában meghatározott, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében, továbbá a Btk. 342.§ (1) bekezdés c/ pontja szerinti közokirat-hamisítás büntetében, melyért ezért őt halmazati büntetésül 2 év, börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre ítélte.

[19] A másodfokú bíróság megítélése szerint a törvényszék által megállapított és a Be. 591.§ (2) bekezdés a/ pontja alapján a másodfokú eljárásban is irányadó tényállás mellett okszerűen került sor Terhelt6 vádlott bűnösségének megállapítására is, az adott tényállás mellett a vádlott felmentésére, vagy vele szemben az eljárás megszüntetésére nincs törvényes lehetőség.

[20] A vádlott terhére megállapított bűncselekmények minősítése megfelel az anyagi jog szabályainak. A jogi indokolás viszont kis mértékben kiegészítendő, mert a beismerő vallomás elfogadása alapján hozott ítélet esetében is kell vizsgálni, illetve indokolni a vádirattal egyező minősítés helyességét.

[21] Terhelt6 vádlott azáltal, hogy 200.000 forint ígérete ellenében, a tényleges irányítás szándéka nélkül aláírta a Kft1. ügyvezetői tisztségének elfogadó nyilatkozatát, közreműködött abban, hogy a közhitelű cégnyilvántartásba hamis adat kerüljön. Ez a magatartás kimeríti az ún. intellektuális közokirat-hamisítás bűncselekményét.

[22] A költségvetési csalás büntettét tettesként követi el az adóalany gazdasági társaság képviselője, ha az adókötelezettség szempontjából jelentős tény (adat) valótlan előadásával,

elhallgatásával vagy más magatartással a hatóságot adóbevétel csökkentését eredményezően megtéveszti [BH2010.290].

[23] Terhelt6 vádlott 2017-ben a nevére vett cég (a Kft1.) nevében kiállított hamis számlákat – a gazdasági társaságot ténylegesen irányító II-III.r. vádlottak közvetítésével – rendelkezésre bocsátva segítséget nyújtott abban, hogy az I.r. vádlott mint a egyéb érdekelt1 ügyvezetője a Terhelt6 vádlott cégtől történő színlelt belföldi beszerzéssel látszólag jogosulttá váljon a rá papíron áthárított 34.416.000 forint ÁFA levonására, melyek levonásba helyezésével a költségvetésnek 5 millió forintot meghaladó, de 50 millió forintot el nem érő vagyoni hátrányt okozott.

[24] Terhelt6 vádlott abban is segítséget nyújtott, hogy az I.r. vádlott által a Kft1. bankszámlájára, a fiktív számlák alapján befizetett vételárat készpénzben felvette, majd visszajuttatta, ezáltal közreműködve az adóelkerülés leplezésében.

[25] A egyéb érdekelt1 képviselője az adófizetési kötelezettség csökkentése érdekében Terhelt6 vádlott cégtől beszerzett fiktív tartalmú számlákat felhasználta a könyvelésében és az adóbevallásban. Az adócsalással bűnhalmazatban tehát a magánokirat-hamisítás vétsége is megvalósult, mivel az adóhatóságot a hamis okirat benyújtásával megtévesztve az általános forgalmi adófizetési kötelezettségét jogosulatlanul csökkentette [BH1993.271. I. pont].

[26] Az adóhatóság megtévesztésére szolgáló valótlan tartalmú számlákat biztosító és azokat az adóbevallás elkészítője számára a II-III.r. vádlottak által rendelkezésre bocsátó személy a költségvetési csalásnak, továbbá a hamis magánokirat felhasználásnak a bűnsege. Tehát Terhelt6 vádlottnak a cége nevében fiktív számlákat kibocsátásában való részvétele a számlákat az adóelkerüléshez tettesként felhasználó elkövető cselekményéhez kapcsolódik [BH2010.290.].

[27] A büntetés kiszabása során az enyhítő körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen vette számba. További enyhítő körülmény a terhelt szociálisan kiszolgáltatott helyzete, amely nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a bűncselekménye elkövetésében részt vegyen. Valóban nem súlyosító körülmény a hasonló bűncselekmények gyakorisága, mivel erre a tényre nézve bizonyítás nem folyt, összehasonlító statisztikai adatok nem állnak rendelkezésre. Súlyosító tényező a folytatatlágosság és a hosszabb időn keresztül történő elkövetés.

[28] A Terhelt6 vádlott által bűnsegédként elkövetett legsúlyosabb bűncselekmény tárgyi súlya jelentős, a terhére megállapított költségvetési csalás önmagában is 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető. A jogalkotó által a büntetési tételkeretben absztrakt módon meghatározott kiemelt társadalomra veszélyesség mellett azonban a joghátrány meghatározása során figyelemmel kell lenni a büntetéskiszabás egyéb szempontjaira, így a bűncselekmény konkrét tárgyi súlyára, a tetтарыыos büntetés és az elkövető személyes körülményeihez igazodóan a joghátrány egyenesítésének követelményére is. Jelen esetben az enyhítő szempontok jóval nagyobb számban állapíthatóak meg a terhelt javára.

[29] A táblabíróság osztotta a törvényszék álláspontját abban, hogy Terhelt6 vádlott javára megállapítható enyhítő körülmények – hangsúlyosan a 4 éves időmúlás, illetve a bűnsegédi bűnrészesség - az elsőfokú eljárásban kiszabott joghátrányban értékelésre kerültek. A törvényi minimumban meghatározott szabadságvesztés szükséges a büntetési célok eléréséhez, de egyben tetтарыыos is.

[30] A másodfokú bíróság azzal is értett egyet, hogy a bűnösségét mindvégig beismerő, feltáró jellegű vallomást tevő, középkorú, büntetlen előéletű vádlott esetében nem szükséges a szabadságvesztés végrehajtása ahhoz, hogy a jövőben ne kövessen el újabb bűncselekményt. A hosszú tartamú próbaidő, illetve foglalkozástól való eltiltás a garancia arra, hogy Terhelt6 tekintetében az egyéni megelőzés követelménye teljesüljön.

[31] Ily módon a táblabíróság nem látott törvényes indokot a végrehajtás felfüggesztésének mellőzésére, illetve – a kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés mellett alkalmazható - közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabására.

[32] Az ítélet egyéb rendelkezései is helyesek.

[33] Mindezek alapján az ítéltábla a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[34] A fellebbezési eljárás során a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költség viseléséről történt rendelkezés a Be. 574.§ (1) és (3) bekezdésén, illetve a Be. 613.§ (1) bekezdésén alapszik.

Győr, 2022. február 24.

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

Dr. Vajda Edit sk.
előadó bíró

Dr. Németh Balázs sk.
bíró

Záradék:

Ezzel a végzéssel a Szombathelyi Törvényszék 2021. szeptember 16. napján kelt 13.B.9/2021/2. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2022. február 24.

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke